

FAGFORBUNDET

Status særalderspensjon – Brannkonferansen –

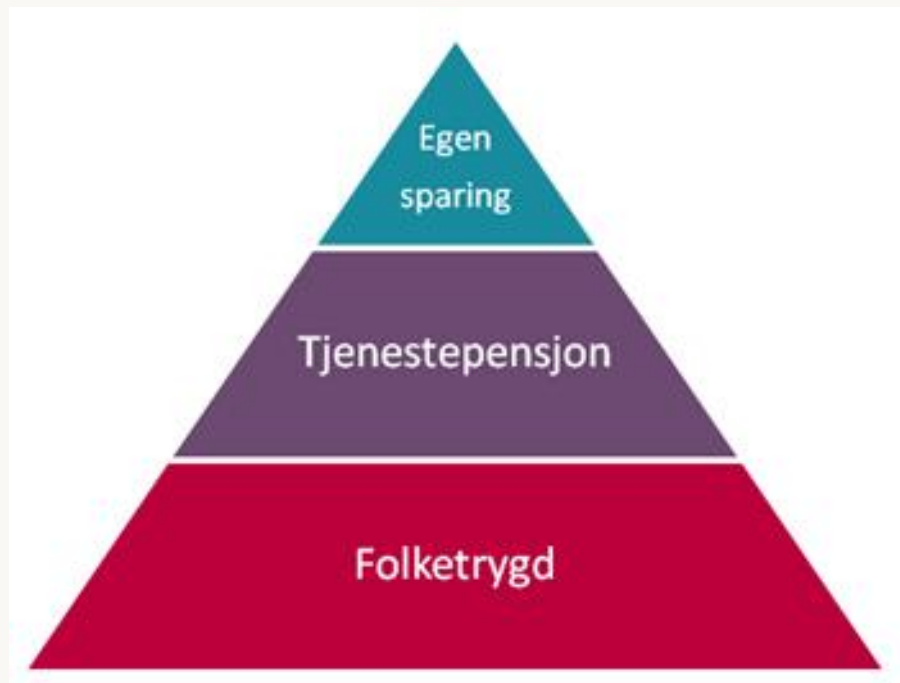
3. mars 2020

- Generelt om pensjon
- Arbeidet med nye pensjonsregler for personer med særaldersgrenser
- Spørsmål og kommentarer

STEINAR FUGLEVAAG, SPESIALRÅDGIVER, FORHANDLINGSENHETEN I FAGFORBUNDET

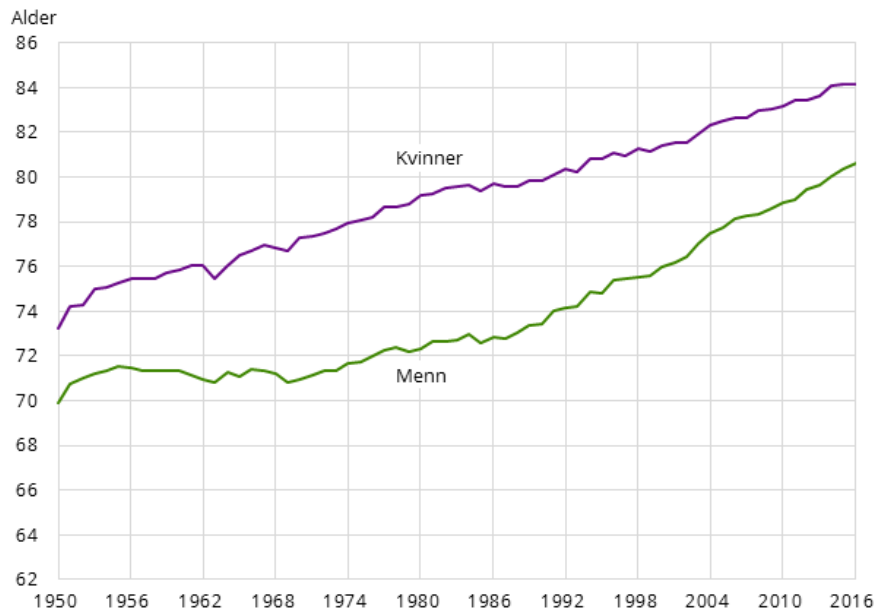

Pensjonssystemet i Norge

Hvordan utvikler levealder seg?

Figur 1. Forventet levealder ved fødselen for menn og kvinner

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Hva er levealdersjustering?

- Teorien er at unge skal være pensjonister like lenge som eldre
- Fordi levealderen øker, må unge jobbe lenger
- Eller akseptere at pensjonen blir lavere, fordi antall år som pensjonist blir flere

Hva skal jeg gjøre ? Tanker om sparing og pensjon

- Sørg for å ha en buffer i hverdagen
- Spar det du klarer i BSU, så lenge du har anledning
- Spar til egenkapital til bolig
- Ta opp (alt for mye) boliglån – nedbetal slik at du har lite gjeld som pensjonist!
- Spar hvis du kan!
- Sjekk hvilken pensjonsordning arbeidsgiver har

FAGFORBUNDET

Vi har avtalt en endret offentlig tjenstepensjonsordning

- Hvem gjelder det for
- Innføring

PENSJON

Enighet om pensjon i offentlig sektor

Det er oppnådd enighet om en ny pensjonsløsning for offentlig sektor, mellom regjeringen og LO, Unio, YS og Akademikerne.

Hvem blir berørt?

- 1953 og tidligere
 - Ingen endringer
- 1954 -1958
 - Dagens ordninger og regler
 - Nye samordningsregler
- 1959 – 1962
 - Dagens ordninger og regler – inkludert særaldersgrenser
 - Garantitillegg for opptjening før 2011

Hvem blir berørt?

- 1963 og yngre
 - Påslagsmodell
 - Ny AFP
 - «2011-tillegg» 1963 - 1967
 - «Overgangstillegg» 1963 – 1970
- Alderspensjon til uføre og regler for de med særaldersgrense avklares senere

Hva skjedde i særaldersforhandlingene - og hva skjer framover?

- Pensjonsavtalen av 3. mars 2018
- Forhandlingene om regler for personer med særaldersgrense
- Hva skjer etter bruddet?

Forhandlingene med regjeringen brøt sammen. Hvorfor er det bråk om særaldersgrensene?

Det ble onsdag ettermiddag brudd i forhandlingene om pensjon for offentlig ansatte med særaldersgrenser.

Pensjonsavtalen av 3. mars 2018 ligger fast

→ **Avtalens punkt 10:**

- «Samfunnsmessige hensyn knyttet til sikkerhet og belastning tilsier at det også i fremtiden vil være behov for at stillinger i offentlig sektor skal ha særaldersgrense. Personer som forlater arbeidslivet tidlig på grunn av særaldersgrenser skal ikke komme urimelig ut sammenlignet med andre grupper. De som har særaldersgrenser etter dagens regler, skal sikres nødvendig forutsigbarhet.»
- «Regelverket for personer med særaldersgrenser som er født i 1963 eller senere må tilpasses påslagsmodellen. Personer som 1.1.2020 har ti eller færre år til særaldersgrensen, skal sikres ordninger som gjør at de ikke kommer dårligere ut enn hvis dagens regler, inkl. 85-årsregelen, videreføres. Personer som har mer enn ti år til særaldersgrensen skal ha regler som sikrer pensjonsnivået og ikke innebærer økte kostnader sammenlignet med dagens regler.»

Forhandlingene vinteren 2019/2020

- Partene gikk fra hverandre 12. februar 2020
- Det ble utvekslet flere tilbud og krav i perioden oktober/februar
- Sentrale punkt for vår del har vært:
 - › Tilstrekkelig nivå
 - › Langsiktighet for yngre årskull
 - › Unngå terskler ved ulike årskull med endring av 85-årsregelen
- Statens siste tilbud svarte ikke på disse utfordringene

Sikringskullene – mindre enn 10 år igjen til særaldersgrensen/85-årsregelen

- «Personer som 1.1.2020 har ti eller færre år til særaldersgrensen, skal sikres ordninger som gjør at de ikke kommer dårligere ut enn hvis dagens regler, inkl. 85-årsregelen, videreføres.»
- 65 års aldersgrense = til og med 1967-kullet (ASD mener 1964-kullet)
- 63 års aldersgrense = til og med 1969-kullet (ASD mener 1966-kullet)
- 60 års aldersgrense = til og med 1972-kullet (ASD mener 1969-kullet)
- Tidligpensjon på 66 % og 85-årsregelen gjelder for disse
- Livsvarig pensjon skal uansett minst utgjøre det bruttoordningen ville gitt

Hva skjer nå?

- I følge media er dører både hos LO og ASD åpne!
- På kort sikt innebærer bruddet for 1963-kullet og yngre:
 - › Tidligpensjonsordningen og 85-årsregelen videreføres
 - › Det er ikke avtalt noe tillegg etter 67 år
 - » Ordinære rettigheter i folketrygd og tjenestepensjon
 - » Kan oppfylle rett til AFP ved jobb til 62 år
- Regjeringen kommer med høringsnotat om fjerning av plikten til å fratruke
- Vil Regjeringen også starte fasen med å endre/fjerne særaldersgrenser?
 - › Hvem, hva? Nye grupper?

Hva blir nivået for de yngre inntil videre?

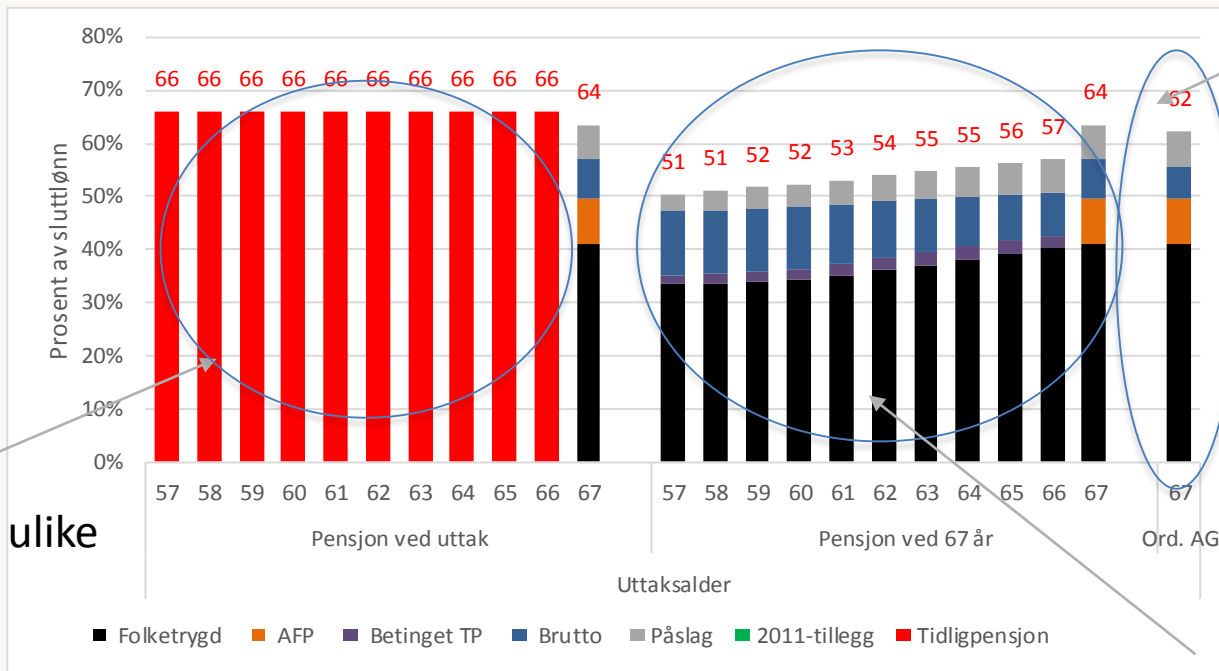

FAGFORBUNDET

Særaldersgrense 60 år

→ Konsekvenser av ingen endring

Særalder 60 år - lønn 6 G - Startalder 27 år - 1963

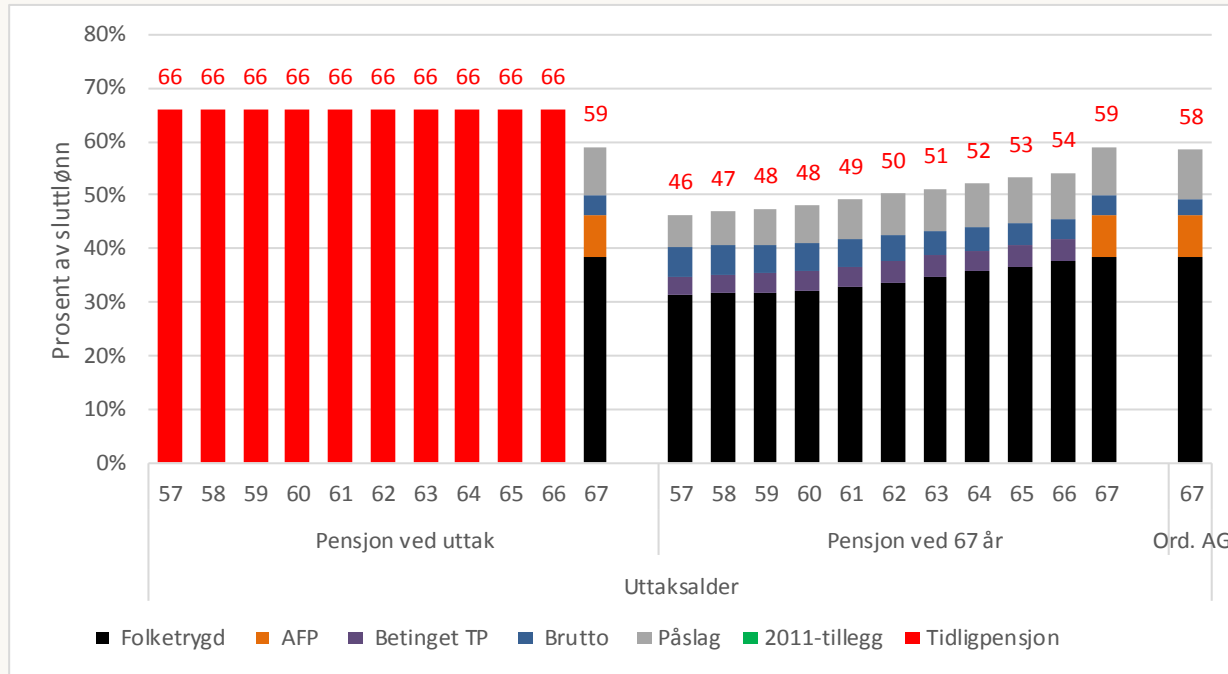

70 års aldersgrense, uttak 67 år

Pensjonen ved ulike avgangsaldre

Pensjon fra 67 år ved ulike avgangsaldre

SAG60: Lønn 6 G – Startalder 27 år – 1983

Kort om løsningskisser – ASDs utredning

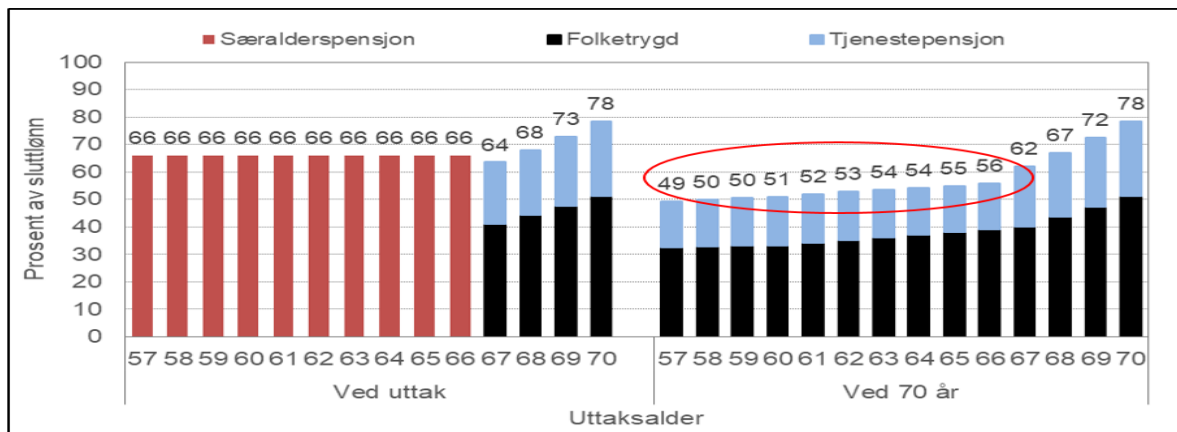
Særalder 60 år – tre varianter

- Tidligpensjon til 67 år, deretter pensjonstillegg
- Tidligpensjon til 62 år, deretter pensjonstillegg
- Overgangslønn

Hva må løses for de med 60 års aldersgrense?

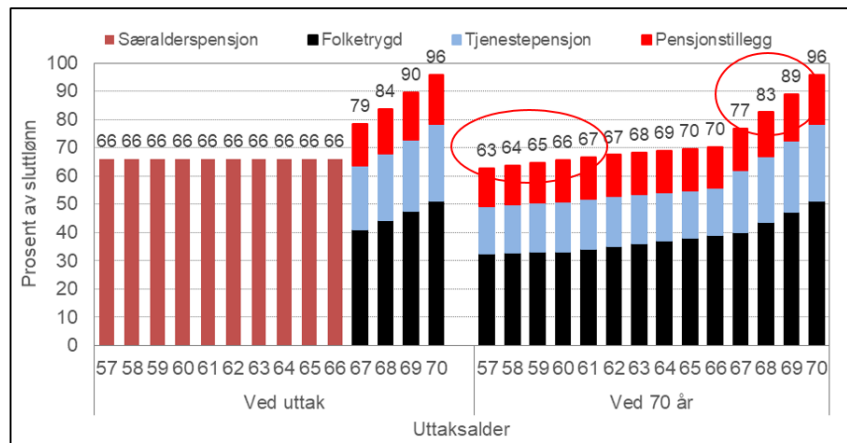
60 år: Tidligpensjon 1973-kullet

Må ha
noe mer

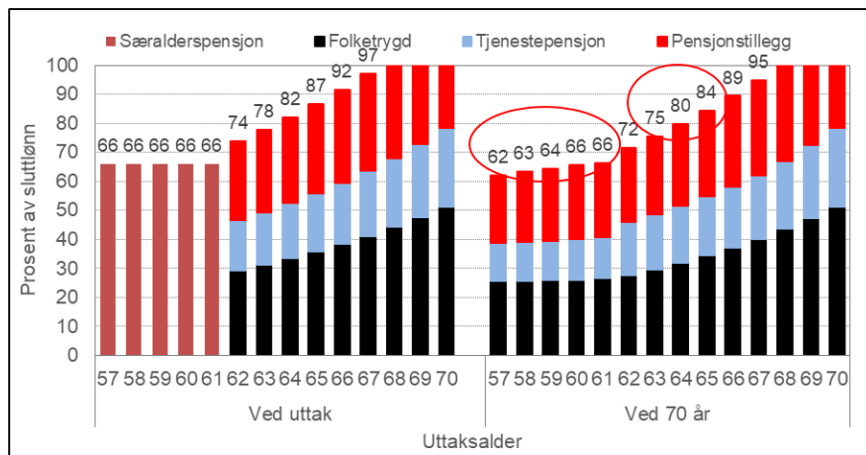
Tidligpensjon til 67 år – deretter tillegg

60 år: Tidligpensjon til 67 + pensjonstillegg 8,0 %. 1973-kullet

Tidligpensjon til 62 år – deretter tillegg

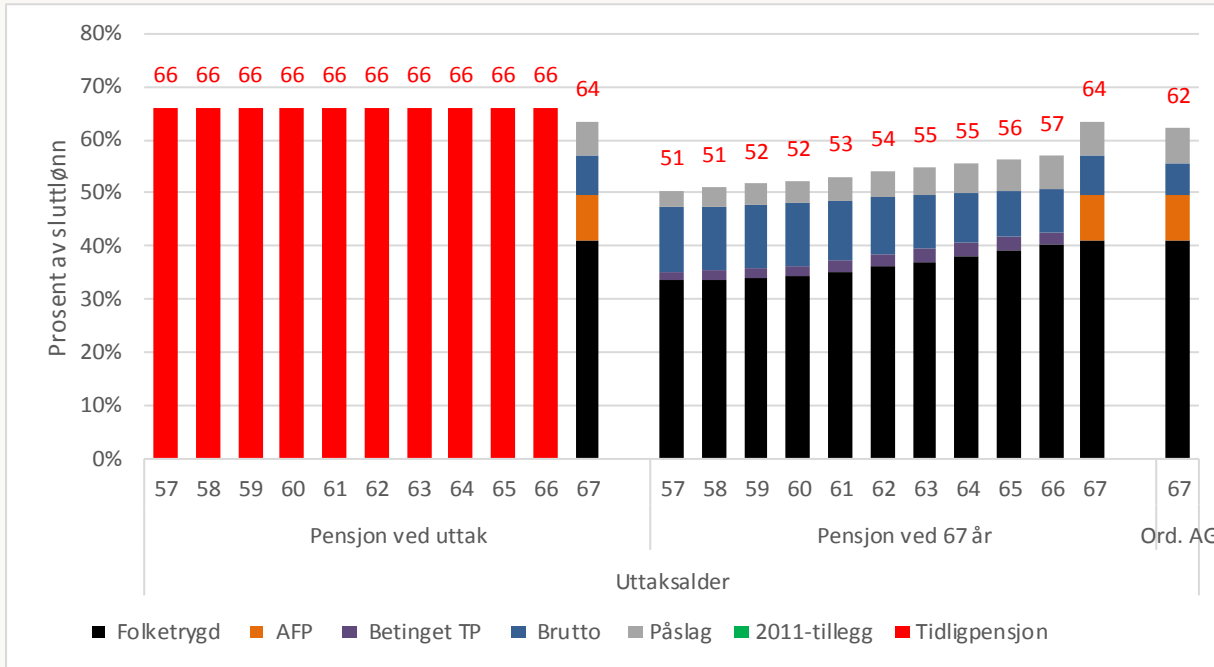
60 år: Tidligpensjon til 62 + pensjonstillegg 17,9 %. 1973-kullet

FAGFORBUNDET

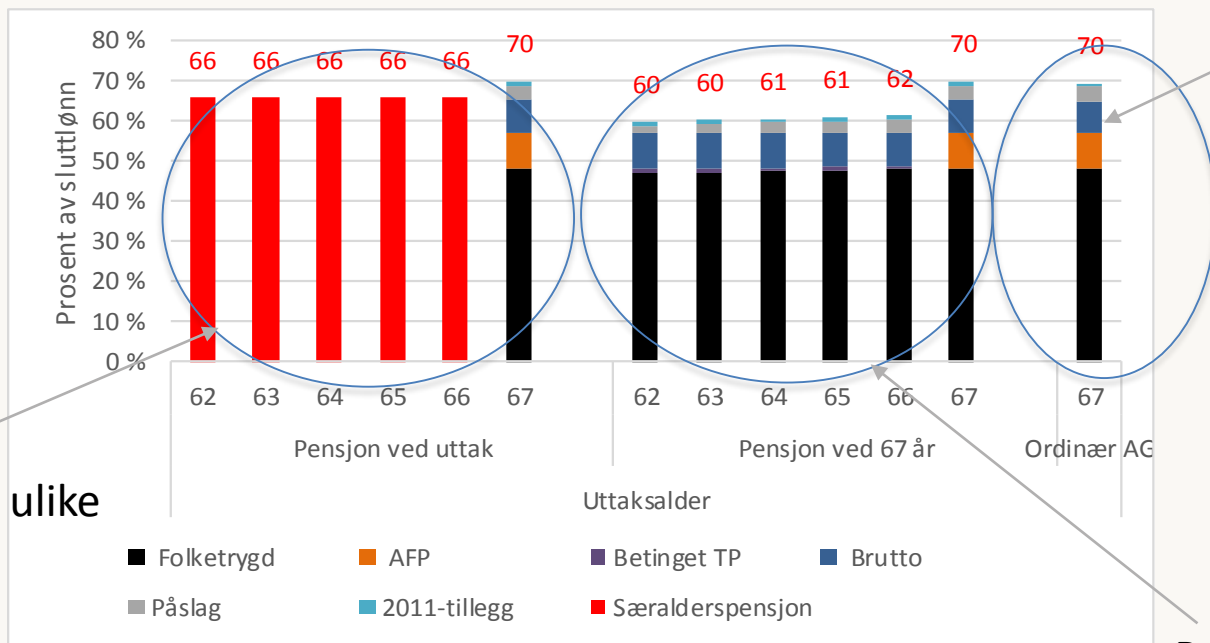
SAG60: Lønn 6 G – Startalder 27 år – 1973

Særaldersgrense 65 år

→ Konsekvenser av ingen endring

SAG65: Lønn 4,5 G – Startalder 27 år – 1963

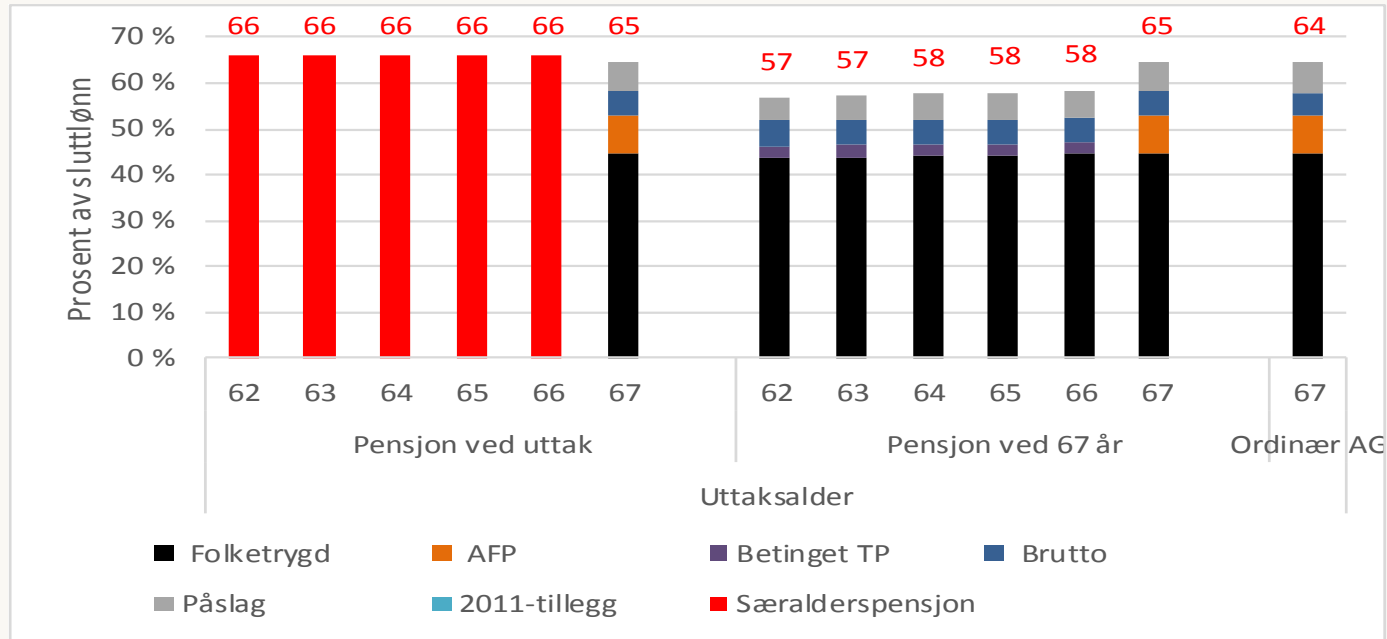

70 års aldersgrense, uttak 67 år

Pensjonen ved ulike avgangsalde

Pensjon fra 67 år ved ulike avgangsalde

SAG65: Lønn 4,5 G – Startalder 27 år – 1973

SAG65: Lønn 4,5 G – Startalder 27 år – 1983

